

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer dr. Y.J. van Hijum
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum : 3 oktober 2024
Nummer : 2024/245113/C.ws
Betreft : implementatie Wet toekomst pensioenen

Geachte minister,

Met de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 juli 2023 zullen de eerste pensioenfondsen al per 1 januari 2025 invaren. Dat wil zeggen dat de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen in het huidige stelsel zullen worden overgezet naar de nieuwe pensioenregeling en worden omgezet in persoonlijke pensioenvermogens. Dit zal zeer ernstige gevolgen hebben voor pensioengerechtigden, deelnemers en voormalige deelnemers aan pensioenfondsen:

1. Bij de pensioenfondsen die invaren verdwijnen de rechten op inhaalindexatie van deelnemers, voormalige deelnemers en pensioengerechtigden definitief. Hun uitkeringsrechten inclusief de achterstallige indexatierechten worden dan eenzijdig beëindigd. Zij krijgen in plaats daarvan een persoonlijk pensioenvermogen waaruit de pensioenuitkeringen moeten worden gefinancierd. Zelfs bij een zeer gunstige dekkingsgraad op het moment van invaren zal de zogenaamde invaarindexatie – “de bonus” – in de meeste gevallen volstrekt onvoldoende zijn om het verlies van het recht op inhaalindexatie te compenseren. Sterker, dit recht wordt, zonder instemming van de rechthebbende en zonder enige vorm van compensatie, afgenomen.
2. Pas na het invaren zullen deelnemers, voormalige deelnemers en pensioengerechtigden geïnformeerd worden over de gevolgen van dat invaren voor hun pensioenrechten. Omdat actieve of voormalige deelnemers en pensioengerechtigden geen bezwaarrecht hebben, zullen velen van hen de eenzijdige waardering van hun opgebouwde pensioenrechten en transitie daarvan naar het nieuwe stelsel juridisch aanvechten. Zij zullen zich bijvoorbeeld aansluiten bij de Claimstichting Pensioenvoldoen.NL, teneinde deze eenzijdige inbreuk op hun rechten met een groot financieel gevolg juridisch aan te vechten. Dit zal leiden tot chaos in het Nederlandse rechtstelsel, waarvoor de Raad voor de Rechtspraak in de aanloop naar de Wtp reeds heeft gewaarschuwd.

De kwaliteit van het openbaar bestuur in Nederland is één van de pijlers in het Hoofdlijnen-akkoord. Het gaat dan om het respecteren van de rechtsstaat en een democratische, rechtvaardige en integere houding van de Staat tegenover de burger. Wij vragen ons af of de procedure die door de Wtp gevolgd wordt deze toets kan doorstaan.

Bovengenoemde gevolgen en het feit dat die pas bij de deelnemers bekend worden als die onomkeerbaar zijn, zal grote commotie veroorzaken. Hiermee zal de vrees in het rapport “Krijgen we het uitgelegd?” – dat de gelatenheid bij de bevolking over de herziening van het pensioenstelsel om kan slaan in wantrouwen – in hoge mate uitkomen (rapport uitgebracht in opdracht van het Ministerie van SZW door het werkverband ICK, april 2020). Een van de aanleidingen om het vertrouwen in het pensioenstelsel te verliezen, ligt in de wijze waarop sociale partners in transitieplannen omgaan met het vermogen van pensioenfondsen. Hoewel

de Pensioenwet zich uitdrukkelijk uitspreekt over de bestemming van pensioenvermogens, namelijk uitsluitend voor de uitkering van pensioenen inclusief eventuele indexatie, wordt in veel gevallen vanuit het vermogen ruimte vrijgemaakt voor de compensatie van de nadelen van het afschaffen van de doorsneesystematiek. Dat blijkt uit de meeste transitie- en implementatieplannen van fondsen die nu gepubliceerd zijn. Wij zijn van mening dat deze plannen in strijd zijn met de pensioenwet.

Bij de Claimstichting Pensioenvoldoen.NL hebben zich inmiddels – tot dusverre zonder al te veel publiciteit – al meer dan 300.000 deelnemers aangesloten. Deze deelnemers willen hun rechten op inhaalindexatie beschermen en de toekenning van deze rechten met terugwerkende kracht afdwingen. De Claimstichting Pensioenvoldoen.NL zal ook als partij fungeren bij juridische acties om het invaren van opgebouwde pensioenrechten te voorkomen en deze in het huidige pensioencontract te behouden.

Behalve de Claimstichting Pensioenvoldoen.NL zijn ook de andere ondertekenaars van deze brief van mening dat er een rechtvaardiger oplossing is die dreigende rechtszaken kan voorkomen. Tezamen vertegenwoordigen ondertekenaars een achterban van tenminste een half miljoen personen met een pensioenbelang. De relatieve stilte die nu op het gebied van de pensioenen bestaat is geenszins een teken dat er geen storm zal opsteken. Ook in de vakbonden, belangrijke steunpilaren in de totstandkoming van de Wtp, groeit bij de leden het besef dat de beloftes over het nieuwe pensioenstelsel niet worden waargemaakt. De acties rond het 'eerder stoppen bij zwaar werk' zijn hiervan een voorbeeld.

De oplossing ligt in het uitstellen van het invaren totdat geregeld is dat deelnemers wel of niet kunnen instemmen met de gevolgen van de waardering van hun opgebouwde pensioenrechten en de transitie daarvan naar het nieuwe stelsel. Dit schept ruimte om onomkeerbare, ongewenste en onnodige gevolgen van het invaren te voorkomen. Daarom zou:

- allereerst op korte termijn besloten moeten worden tot uitstel van het invaren;
- daarnaast het recht op inhaalindexatie moeten worden erkend en vastgesteld;
- een versoepeling van de indexatieregels in het nFTK moeten worden doorgevoerd zodat pensioenen kunnen meegroeien met stijgende prijzen;
- het nieuwe stelsel alleen moeten gelden voor nieuwe opbouw en zou voor de bestaande rechten het bestaande stelsel moeten worden gehandhaafd;
- instemmingsrecht dienen te gelden als pensioenfondsen c.q. sociale partners toch zouden besluiten om ook de bestaande pensioenopbouw over te hevelen naar de nieuwe premiereregeling en zou een keuzemogelijkheid voor iedereen mogelijk moeten blijven.

Deze voorstellen doen recht aan de verkiezingsuitslag waarbij een meerderheid van de partijen die in de Tweede Kamer zijn vertegenwoordigd in hun verkiezingsprogramma's voorstellen heeft opgenomen om de Wtp in te trekken of sterk aan te passen. Binnen de fractie van uw partij wordt zelfs een initiatief voorbereid om de Wtp te wijzigen en het invaren van de rechten van alle deelnemers en pensioengerechtigden te vervangen door een geleidelijk ingroeien.

Met het naderen van de invaardata in de nabije toekomst moeten wij constateren dat de zorgen en kritiek van (voormalige) deelnemers en pensioengerechtigden alsmede van pensioendeskundigen toenemen. Als het al de bedoeling is geweest met de Wtp het vertrouwen in het pensioenstelsel te vergroten, dan lijkt inmiddels het tegendeel het geval. Mede daarom doen ondergetekenden een ernstig beroep op u als minister met de portefeuille pensioenen om als eerste ervoor te zorgen dat er in 2025 geen pensioenfonds of pensioenuitvoerder oude pensioenrechten zal gaan invaren.

Wij hebben een kopie van deze brief gedeeld met de Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer, met onze achterbannen en met de pers.

Met vriendelijke groet,

Rob de Brouwer, voorzitter

Claimstichting Pensioenvoldoen.NL (i.o.)

Candy Duinker, woordvoerder



Jan Ilsink, voorzitter

**Pensioen
Onderzoek**

Ronny van der Maaten, voorzitter



Leo Bisschops, voorzitter



Arie van Alphen, voorzitter



Marcel Ballas, voorzitter



J.M. de Groot, voorzitter



J. Cornelis, voorzitter



H. Pieper, voorzitter



P. Wijte, voorzitter



S. Wiersma, voorzitter



A. Ruigrok, voorzitter



M. Cuypers, voorzitter

